

اوکھے پندرہ حیاتی دے

28

مصنف: عبدالجبار اثر

زمانے دے دکھ درد، بے انصافیاں، جبر تے سینہ زوری تک کے
لکھیاں گئیاں / منظوم تے نثری علمی ادبی سوغاتاں

28

لکھے پندرہ حیاتی دے

شاعر: عبد الجبار اثر

ناشر: چوہدری محمد اسحاق انصاری

بینک آفیسر، مثالی کاشتکار، کھاریانوالہ براہ راست شہنواز پورہ

صدر الا انصاری ویلفیئر ٹرسٹ ضلع پورہ

مہک

کتاب داناں _____ اونکھے پندھ حیاتی

84488

مصنف _____ عبد الجبار اثر

سائز _____ 23x36/16

صنف _____ حمد، نعت، نظم، غزل، نثر

صفحے _____

سرورق _____ شہباز کمپوزنگ سنٹر میوہسپتال روڈ لاہور

کمپوزنگ _____ لکھاری کمپوزنگ سنٹر جیاموسی شاہدرہ۔ لاہور

چھاپہ خانہ _____ امتیاز فیاض پریس سرکلر روڈ لاہور

تاریخ اشاعت _____ جولائی 2009ء

زیر اہتمام _____ انصاری فاؤنڈیشن پاکستان، فیض پور خورو

قیمت _____ 101 روپے

ناشر _____ چوہدری محمد اسحاق انصاری

بینک آفیسر، مثالی کاشت کار، کھاریانوالہ براستہ شیخوپورہ

صدر الا انصار ویلفیئر ٹرسٹ ضلع شیخوپورہ

منگوان دے پتے _____ ☆ حاجی سیٹھ محمد اکرم انصاری

بانسانوالے شاداب کالونی نزد قینچی موڑ سرگودھا

☆ شاخ ادب اثر منزل محلہ جابر پورہ سکنہ

فیض پور خور دزدلاہور، شرقپور روڈ ضلع شیخوپورہ

0321-4756725, 042-7910919

نذرانہ

امیراں کبیراں لئی راحت تے زمانے دے حادثیاں وچ پھٹل مظلوماں لئی حیاتی
 دے پندھ وچ بڑی اوکھیائی اے۔ اوہناں لئی جیہڑے غربت دی چکی وچ پس
 رہے نیں۔ بی اہے کر کے بے روزگاری دا شکار نیں اوہ بھسے تے کھٹے رنگاں
 والے بیمار جیہڑے دوا داروتوں اوازار نیں۔ اوہ یتیم بال تے بالڑیاں جیہڑے
 اپنے باپودی حادثے دی موت پاروں گلی دے لکھاں وانگوں زلدے پھر دے
 نیں۔ اوہ یتیم بچے بھٹھی وچ لکھ بالدیاں سڑ کے مرن والی ماں پاروں ان گنت
 مایوسیاں دا شکار نیں۔ اوہ غریب کسان جہاں دی حیاتی زمین دے مقدمات دی
 نذر ہو گئی اے۔ اوہ مزدور جیہڑے فیکٹری وچ سارا مہینہ اوکھا کم کر کے ماہانہ تنخواہ
 لے کے سائیکل اتے آؤندیاں راہ وچ لٹے گئے نیں۔ اوہناں دکھی مایاں لئی
 جیہڑے ہٹکپورے بھر دے رہندے نیں۔ کہ اوہناں دی لاڈلی دھی غیر ذمہ دار
 تے لا پرواہ خصم دے بھیڑے سلوک پاروں مایاں گھر عمر گال رہتی اے۔ میری
 ایہہ کتاب ”اوکھے پندھ حیاتی دے“ مایوس تے محروم عوام دی نذر اے۔

عبدالجبار اثر

اثر منزل فیض پور خور دنزد لاہور۔ شرقپور روڈ ضلع شیخوپورہ 0301-4548673

بھترے عبد الجبار اثر نوں شاہش

میں جدوں 1980ء دے لگ پگ پہلی واری حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری نوں ملیا تاں مینوں انج جاپیا کہ ایہہ شاعراں ادیناں دا قدر دان بندہ روحانی رنگ وچ وی رنگیا ہویا اے۔ 2009ء تیکر ساڈے ملن ملان وچ رتی بھر فرقی نہ آیا۔ سگوں سانوں ہر واری نویں چا، نویاں سدھراں وچ واہدھا معلوم ہویا۔ عبد الجبار اثر میرے ویر اثر دا پلیٹھی دا پتر اے۔ گھر وچوں علم ادب دی گڑتی پائی۔ ہن تیکر ایہدیاں غزلاں نظماں تے گیت ملک دے اچے سچے رسالیاں تے اخباراں وچ چھپدے آئے نیں۔ اپنے والد نال رل کے ہر مہینے مشاعرے کروانا، آئے گئے شاعراں ادیباں نال مٹھیاں مٹھیاں گلاں کر کے مشاہدے تے تجربے حاصل کر کے عمل کرنا عبد الجبار اثر دی عادت تے سعادت اے۔ ہن ایہدی کتاب ”اوکھے پنڈھ حیاتی دے“ چھاپے چڑھی اے۔ میں اپنے بھترے نوں شاہش کہناواں۔

دعا گو

تنویر اکمل قادری

فلم نغمہ نگار، فلم مصنف، فلم ساز، فلم اتھراجٹ، دیس ملنگی دا، شیر دل

بانی ”بزم حزیں قادری“ شا کر روڈ نیوسمن آباد لاہور

فون: 0334-9872977

شائش

عزیزم عبدالجبار اثر فیض پوری مہان داستان گو محمد بوٹا انصاری المعروف حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری داوڈا پتر اے۔ اثر انصاری وانگ ای محنتی تے پنجابی ادب تے پنجابی زبان داعاشق اے۔ اثر ہوراں وانگوں پنجابی بارے کم کرن والیاں نال مل ورتن وی کردا اے۔

عبدالجبار اثر نے جس ڈاکٹر شہباز ملک دے سرتا نویں نال درجن توں ودھ پراگے مرتب کر کے شائع کیتے۔ جس وچ میرے بارے اہل قلم دے نظم تے نثر وچ وجود وچ آئے اکھراں نوں شامل کیتا گیا۔ پراگیاں دا پنجابی جگت نے بڑا سواگت کیتا۔ عبدالجبار اثر آپوں چنگا شاعر اے۔ اوس دے قلم وچوں تخلیق ہوئے شعر، نظماں، غزلاں تے گیت جیہڑے ”لہراں“۔ ”لکھاری“۔ ورو لے تے پنجابی اخبار خبراں وچ وی چھپدے رہے نیں۔ ”اوکھے پنڈھ حیاتی دے“ دے ناں نال چھپ رہے نیں۔ میں ایس لکھت نوں جی آئیاں نوں آکھنا آں۔ اللہ تعالیٰ عبدالجبار اثر دے قلم وچ ہو رزور تے اثر پائے تے ایہہ پنجابی زبان تے ادب دی خدمت اپنے ادبی باپ وانگوں کردار ہے۔

دعا گو!

ڈاکٹر شہباز ملک

سابق چیئر مین (شعبہ پنجابی) پنجاب یونیورسٹی لاہور

عبدالجببارة اثر دا مختصر تعارف

میں جدوں وی حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری دے ٹبرنوں ملی اک گوناں
گوں راجت تے، عزت پائی۔ ہر اک جی پیار، محبتاں تے خلوص تے الفت دا پیکر
نظر آیا۔ عبدالجببارة اثر تے اوبدے اہل خانہ نال ملاقات کر کے مینوں اندازہ ہویا کہ
ایس تاہناک دور وچ کچھ نو جوان درویشانہ طبع تے سادہ انداز رکھدے نیں۔ عبدالجببارة
اپنے والد بزرگوار وانگوں بڑا سادہ تے درویش منش اے۔ عبدالجببارة اثر دی ولادت
راوی دریا دے کنڈھے فیض خورد (لیڈی اکیسین زنانہ میوہسپتال لاہور وچ)
1972ء وچ اودوں ہوئی جدوں اثر صاحب حاتم طائی دی داستان لکھ رہے سن۔
عبدالجببارة اثر توں بعد محمد جابر اثر نے ولادت پائی۔ پرایہد ایہہ نکاویر کمسنی وچ پردہ کر
گیا۔ فیر عابدہ اثر بی اے نے جنم لیا۔ تاں ایہہ دونوں بھین بھرا اثر دے ویہڑے دی
رونق بن گئے۔ اثر صاحب نے ایہناں دی پرورش تے تعلیم ول بہت زیادہ توجہ دی۔
رات نوں کوڑے تے مٹی ڈنے تیل دے دیوے پال پال کے کتابت کرن والا ایہہ
کاتب تے آرٹسٹ چاہندا سی کہ ایہدی اولاد پورے گھرانے وچوں شرافت، تعلیم،
شعور، آگہی تے سخاوت تے علم ادب وچوں سبقت لے جائے۔ عبدالجببارة نے مڈھلی
تعلیم پنجویں تیکر مقامی سرکاری درس گاہ گورنمنٹ پرائمری سکول فیض پور خورد وچوں
پائی۔ فیر گورنمنٹ پائلٹ سیکنڈری ہائی سکول شرق پور شریف وچوں میٹرک کیتا۔ علم
دے حصول لئی ہر روز چالی کلومیٹر دا پنڈھ پنچ ورہے کردارہیا۔ ایس سکول دے لائق
اساتذہ علامہ محمد انور قمر شرقپوری تے علامہ فضل حق خان گلشن شرقپوری نے ایہدے

اتے خاص شفقت کیتی تے ہن تیکر اثر صاحب دے بلاوے اتے مشاعریاں وچ تشریف لیاوندے رہے۔ عبد الجبار اثر نے ایف اے دی تعلیم لئی ایم اے اوکالج وچ داخلہ لیا۔ اوووں پنجابی شعبے دے استاد پروفیسر ڈاکٹر یونس احقر صاحب سن۔ بی اے دے امتحان دے دن آئے تاں اثر صاحب خوشیوں پھلے نہ سماندے سن۔ عبد الجبار اثر دی شادی نکی عمرے ای ای اک پڑھی لکھی تے بوہت ای لائق کڑی ریحانہ کوثر نال ہوئی۔ اثر صاحب دی ایہہ نوہہ مرزا پور (جزا نوالہ روڈ) دی اے۔ عبد الجبار اثر نوں اپنے والد بزرگوار کولوں علم ادب تے صحافت دی گڑتی ملی۔ ماہانہ ”لکھاری“ ماہنامہ ”لہراں“ ماہنامہ ”ورولے“، ”میٹی“ سالانہ ”ساہت“ تے روزنامہ خبراں پنجابی اخبار وچ بے شمار نظماں غزلاں چھپدیاں رہیاں۔ اکادمی ادبیات اسلام آباد دی ڈائریکٹری 2006ء وچ عبد الجبار اثر دا ذکر اے۔ عبد الجبار اثر دی پہلی اردو کتاب وادی مہراں کی سیردا ترجمہ پنجابی وچ عابدہ اثر بی اے نے تے سرانیکھی وچ پروفیسر سجاد حیدر پرویز آف مظفر گڑھ نے کیتا۔ عبد الجبار اثر نے 19 شمارے جس ڈاکٹر شہباز ملک دے مرتب کیتے تے فیض پور خورد وچوں اپنے والد نال رل کے کتاب لڑیاں داینہ و ساداتا۔

”پنجند“۔ ”شاخ ادب“۔ ”سدا“۔ بالاں لئی ”تتلی“۔ ”قوس و قزح“۔ ”جگنی“۔ ”پتن“۔ ”چاننی“ تے ”انصاری“ دی ادارت نوں عبد الجبار اثر نے سنبھال کے پیو دی لاج رکھئی۔

1965ء دے آخر وچ فیض پور خورد وچ اک علمی ادبی ادارہ ”شاخ ادب“ قائم کیتا۔ اثر صاحب دے اڈم نال ہر مہینے مشاعرے ہندے۔ ہیر خوانی، جگراتے،

دستار بندیاں تاج پوشیاں، ادبی بیٹھکاں ہندیاں تان سینکڑے مہماناں دامیلہ لگ
جاندا۔ اودوں عبد الجبار اثر اپنے نکے نکے ہتھاں نال شربت چائے پانی پلاندا تے لنگر
کھواندا تھکدا۔ ایہنے اپنے والد کول اوہ اوہ عظیم شخصیتاں آوندیاں ڈٹھیاں جہاں دی
اک جھلک دیکھن لئی دنیا ترس دی اے۔ عبد الجبار اثر نوں نکی عمر وچ ای اللہ پاک نے
اولاد نال نواز دتا۔ کامران جبار، ارسلان جبار، فیضان جبار تے ارمان جبار ایہدے
مہکدے گلشن وچ رنگے پھل بن کے کھڑے۔ ایہناں دی تعلیم اتے عبد الجبار اثر تے
ریحانہ کوثر خصوصی توجہ دے رہے نیں۔

عبد الجبار اثر دا جیہڑا تخلیقی ادب ملک دے نامور رسالیاں تے اخباراں وچ
چھپدا رہیا اے اوہدے وچوں کجھ شاعری دے ورقے ایس کتاب داروپ بن گئے
نیں۔ میری دعا اے کہ عبد الجبار اثر تے اوہدے نکے ویر غلام عباس شاد مصری، عبید
اللہ عربی، تے سردار محمد عبداللہ رل کے اپنے والد دے بالے ہوئے ادبی دیوے وچ
تیل پاندے رہن، تے ایہہ سلسلہ اوہناں ساریاں دے ولولے تے ٹھکر داروپ
دھار جاوے۔

عبد الجبار دا ذریعہ معاش پینٹری بینر نویسی، دیوار نویسی تے آرٹسٹی اے۔
دن رات محنت مزدوری کر کے اپنے ٹبر دی کفالت کردا آ رہیا اے۔

راقمہ!

مس قادری

شالیمار ہاؤسنگ سکیم سلامت پورہ نزد داروغہ والا لاہور

20 رمضان المبارک 2009ء

دُعا

نتیجہ فکر: عبدالجبار اثر

اکھراں وچ تفسیراں بھر دے مولا روشن قلب نوں کر دے
 ہمدردی تے پیار اخوت اک دو جے دی گل ایہہ جردے
 جے اسلام دے حکم نوں مینے تاں نیر کم سبھناں دے سردے
 عشق اولیں ڈا مل جائے سانوں نہ غلام فیر بنیے زر دے
 محلاں ماڑیاں والے دھکن کرم تیرے دے بدل ورھ دے
 افراتفری مہنگ سے وچ شیرازے نے کھلے گھر دے
 فیر اسلاف دا دور آ جاوے دیکھئے پھل پانی تے تردے
 چوریاں ڈا کے سینہ زوریاں دیکھے نے بے دوسے مردے
 جھوٹھے وچ عدالتاں جت دے سچے ہو خوار پئے ہردے
 کرم فرما جبار تے اپنا بوسے دیواں تیرے گھر دے

اکھراں وچ تفسیراں بھر دے

مولا روشن قلب نوں کر دے

عزمل

غم روزگار نے مت مار چھڈی اے
 پڑیاں دے وچ نہ خلوص اج مل وا
 نکے نکے بال وی گیت سن جھومدے
 راحت سکون اج ودعیا نے ہوئے
 اسلحے دی نوک اتے کم اج سورے
 لبھدا سکون نہ دل پریشان نیں
 پانی اج صاف تے شفاف ناہیں لبھدے
 کوتلاں دی کوک اج رس ناہیں گھول دنی
 گیت نے کہ گالاں نے سن سن ا کے آں
 شہر وچ رکشے نیں دھواں دھار چھڈ دے
 یار کتھوں لبھینے پٹ جیہڑا چیر دے
 وہنی انتشار نے مت مار چھڈی اے
 بھیڑے افکار نے مت مار چھڈی اے
 ساز چھنکار نے مت مار چھڈی اے
 شور تے پکار نے مت مار چھڈی اے
 مندے کاروبار نے مت مار چھڈی اے
 مندے کردار نے مت مار چھڈی اے
 رت ستمگار نے مت مار چھڈی اے
 غماں دی پھوہار نے مت مار چھڈی اے
 فحش اشعار نے مت مار چھڈی اے
 گرد و غبار نے مت مار چھڈی اے
 سوہنی دی جبار نے مت مار چھڈی اے

ہمدے ہوئے نون رواتا چنگا نہیں
 روندے ہوئے نون ہسانا چنگا نہیں
 گھر غزبیاں وا اے بنیلا ماتم خانہ
 اتھے راگ بھیروں وا گھٹا چنگا نہیں
 گھر آئے نون پس کراں گے کیہ بھلکے
 جا کے کدھروں نکر کھانا چنگا نہیں
 پلس وا کم سی خدمتگاری کروی قوم دی ایہ
 پر اج ساڈی پلس تے تھانا چنگا نہیں
 دو بھائیاں نون لڑدے دیکھ کے ہسو نہ
 بلدی اگ تے تیل نون پانا چنگا نہیں
 گھگھو گھوڑے ساتھوں رخصت ہو گئے نیں
 اج بالان نون مہنگ سے پرچانا چنگا نہیں
 لاری دے نال چمبڑیا اڑیا منزل تے
 سبھناں دے لئی آونا جانا چنگا نہیں

مولیٰ لیایا مل بازاروں چھیاں دی
 دلبر پھل نون ہتھ لگانا چنگا نہیں
 نانکی چھک لیا کے کتھوں دیو گے اپنے
 ایس گلے تاں ساڈا نانا چنگا نہیں
 روندیاں روندیاں غماں دے اندر عمر اے بتی
 جے مل جائے خوشی دا لمحہ تاں اترا نا چنگا نہیں
 گڈ نیل دی مٹی وچ ڈگ کے نیل کنٹھ اے بنیا
 اپنی حیثیت تے اصلیت نون بھلانا چنگا نہیں
 ماڑے تے چڑھدی آے بار بار کچی
 پر تگڑے اتے ہتھ اٹھانا چنگا نہیں
 پیو نے اٹھاراں بالاں نون پڑھا کے تے ویاہنا
 اج اٹھاراں نون اک باپو ورچانا چنگا نہیں
 دولت دی ہوس نے کر دتے کھیر و کھیر سارے
 عبدالجبارا ! معاشرے نون سنانا چنگا نہیں

غزل

کتھے گئے آج پاسے راسے مکھڑیاں تے زردائیاں نیں
شہر ساڈے دے چوکاں دے وچ ہر پاسے مہنگائیاں نیں

اسلمہ ہو یا گھر گھر واڈھو آٹا چونڈھی لبھدا نہیں
سر نیویں اشرفاں دے گنڈیاں ہتھ چودھرائیاں نیں

پتراں دے کول ماں پیو انھا ٹھڈے کھاندا رہندا اے
پتراں وی سی آر دے اتے فلماں لاگے لائیاں نیں

ماپیاں دیاں تربیتاں بے شک اپنا اثر دکھاندیاں نیں
نہ اوہو جیسے پتر ہیگے نہ ای پہلیاں مائیاں نیں

لے کے مل سی زہر بازاروں کل جد اک کے پھکیا سی
پر اوہ زندہ پھر دا پیا اے رہیاں ثابت باہیاں نیں

لیبل لگے رنگ برنگے وچوں شہد وی کوڑا اے
کوئی تاثیر نہ امرت اندہ تے بے سود دوائیاں نین

بھل کے جا وڑیا میں فجرے گرم حمام دے اندر
شیو غسل وچ کھیہ خالی کر دتا ہی نائیاں نین

سچا پیار خلوص تے الفت اج مخول ای لگدا اے
سیاں سوہنیاں ہیراں خودے جاناں کیویں گوائیاں نین

ناگ نشے دا نگری نگری ڈنگ لگاندا پھردا اے
گبھرو پھل گلاباں ورگیاں ہوشاں اج بھلایاں نین

علم ادب دا ایس زمانے کبھرا شوق کرے
سائیکل وچ کے ابے میرے غزلاں دو چھپوائیاں نین

چہرا سوہنا اکھ مستانی زلفاں کالیاں پھبیاں نین
ہوا زادی دے انگ انگ تھیں فیشن دیاں رشنایاں نین

اج دنیا تے سچ ہويا اے جو جو دسیا نبیاں نے
عبدالجبارا! یوسف تائیں کھوہ وچ سٹیا بھائیاں نین

عبدالجبار اثر

غزل

دل مل حیرے رہندے سو بھا پاندے نہیں
 کلم کلمے راہ وچ ای رہ جانڈے نہیں
 بندہ کہندا عمر میری اے ودھدی جانڈی
 اپر لمحے چو کے سال گھٹاندے نہیں
 مارکیٹیاں وچ دو نمبر اج چیزاں وکن نوں آئیاں
 کاریگراں دے صدقے جائیے ایسے ٹھپے لاندے نہیں
 کہتے اج فحاشی کولوں سانوں ہے بچانا
 شاہ صاحب دے پتر گھر وچ کچھے تیریں پاندے نہیں
 مہنگ مہنگائی مک جانڈی اے بے کر اسیں مکائیے
 حیثیت نوں دلوں بھلا کے موجاں چین اڈاندے نہیں
 وچ صحرا دے تکیا مجنوں کردا سی واویلا
 اج وی لیلیٰ پھرے بازاریں نظراں لوک ٹکانڈے نہیں
 روزی دے لئی کونلے کٹ کے سرمہ جو بناندے
 عبدالجبارا مودکھ کاہنوں دین ایمان گوانڈے نہیں

عید اے کاہدی؟

شاعر: عبدالنجار اثر

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

گل و بیج پائیاں ٹٹیاں باہواں عید اے کاہدی

ایس بھوچال ہلا چھڈیا اے

ڈھارا محل گزا چھڈیا اے

سب سامان دجا چھڈیا اے

ٹوئے بٹے بن گئے راہواں عید اے کاہدی

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

بھیناں کولوں ویر نے وچھڑے

مریداں کولوں پیر نے وچھڑے

ساہوکار فقیر نے وچھڑے

اگاں لانڈیاں نے اج چھاواں عید اے کاہدی

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

پتر کرن گئے مزدوری

ایس بھوچال نے پائی دوری

ہڈیاں ہونیاں چوری چوری
گھر دے وچ اڈیکن ماواں عید اے کاہدی
ہر پاسے نے ہوکے ہاواں عید اے کاہدی

ماواں پت سجا کے گھلے
سوہنے بودے واہ کے گھلے
گل وچ بستے پا کے گھلے
ترسیاں ویکھن نوں نگاہواں عید اے کاہدی
ہر پاسے نے ہوکے ہاواں عید اے کاہدی

موت دی وادی بال نے رل گئے
بلے پیٹھاں مال نے رل گئے
مترتے لچپال نے رل گئے
مٹی رلیاں رتجھاں چاواں عید اے کاہدی
ہر پاسے نے ہوکے ہاواں عید اے کاہدی

نویں نویلی ووہٹی مر گئی
گاں بکری تے جھوٹی مر گئی
پتلی مر گئی موٹی مر گئی
بھکھے تے ترہائے دے اکھڑ گئیاں ساہواں عید اے کاہدی

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

گبھرو شیر شہادت پا گئے

بڈھڑے بیٹھ مکاناں آ گئے

دھیاں دے جہیز دبا گئے

کولیاں، چھنے تے پراتاں کتھوں لبھ لیاواں عید اے کاہدی

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

ڈھیری ہو گئے محل چپارے

رل گئے مٹی جھگیان عڈھارے

دبے ویارے تے کوارے

بجلی چمکے رت بریلی آئیاں چڑھ گھٹاواں عید اے کاہدی

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

آؤ ہتھ کناں نوں لائیے

رب دے اگے سیس جھکائیے

اپنے عیب گناہ بخشائیے

عبدالجبارا قہروں بچے وگدیاں تتیاں واواں عید اے کاہدی

ہر پاسے نے ہو کے ہاواں عید اے کاہدی

گل وچ پائیاں ٹٹیاں باہواں عید اے کاہدی

ترقی دا دوراے

عبدالجبار اثر

سر وی ننگا ، ننگی اے ران ترقی دا دور اے
 سی ڈی نے مت ماری آن ترقی دا دور اے
 دھی نے ماں نوں کھلی کہہ کے جھاڑاے غصیوں پائی
 گھورے پیو نوں پت جوان ترقی دا دور اے
 سکے دی چھنکار تے ویکھو کتھے بخت ملائے
 عمر مندے نال چنگے ہنڈان ترقی دا دور اے
 مندے دے وچ عیب ہزاراں پاپاں دے نال بھریا
 کڑی نیک اے حافظ قرآن ترقی دا دور اے
 ننگے چہرے بھیڑیاں نظراں تگن ہٹ ہٹ جسم
 ننگ منگا دسترخوان ترقی دا دور اے
 سود دے تائیں کہن تجارت بعضے کہن منافع
 کاراں بنگلے تے مکان ترقی دا دور اے
 ایم اے کر کے ٹانگہ واہندا تکیا پت غریباں دا
 ان پڑھ پئے اج عیش اڈان ترقی دا دور اے
 آخر دنیا فانی چھڈنی پٹھ مٹی دے آؤناں
 عبد الجبارا رہے یزدان ترقی دا دور اے

کالی رات دی چادر

عبدالجبار اثر

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

زلفاں رات کھلازن لگی گھپ ہنیرا چھایا

پنچھی گھراں نوں پرت کے آئے

چوگے پچیاں نوں کھوائے

مزدوراں نے لیکھے پائے

بے روزگاراں پھر کے ویہلے سارا سماں لنگھایا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

تاجران اپنے ہٹ سنبھالے

بوچھے بھر کے نوٹاں والے

پونجی سانجھی تک دوالے

ہٹیاں تائیں مار کے جنڈرے ہراک گھرنوں دھایا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

روگیاں دے لئی رات لمیری

ترفن بن کے خاک دی ڈھیری

لٹاں لیندے جنڈ اوکھیری

کیونکر رات بیٹے گی لٹی ایسا مرض ستایا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

زاہد ، عابداں گٹھاں ملیاں
 الا اللہ دیاں پاون جلیاں
 چوراں آکے گلیاں ملیاں
 راتیں لک کے سنھ لگائی کڈھ لئی دولت مایا
 شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا
 راہی پاندی سفریں پے گئے
 گھر وچ آہلکی ستے رہ گئے
 عاشق وچ اڈیکاں بہہ گئے
 خورے اج محبوب ملے گا عشق نے مار کھپایا
 شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا
 ووہیاں سیجاں ہین سجائیاں
 چارے گٹھیں کر روشنائیاں
 وصل دیاں نے گھڑیاں آئیاں
 چھڑے، کوارے، رنڈیاں اپنا بستر سر ٹکایا
 شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا
 لکراں وچوں بینڈے بولے
 چن وی آ گیا تمہاں اوہلے
 جھربلاں شور مچایا کھولے
 پتے گدڑاں جنگلاں دے وچ ڈاہڈا شور مچایا
 شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

پہرے دار گلی وچ پھردے

بوہڑ دے شگے پتر کردے

ہو کے دیندے کنے چردے

جاگ کے رہنا جاگ کے رہنا بوہیاں نوں کھڑکایا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

رُک گئے پانی وچ دریاواں

ہوئیاں نے چپ چاپ فضاواں

کردیاں نہیں سرگوشی واواں

سرگی ویلے کلڑ بولیا، سارا جگ جگایا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

دن دے تھکے پرتن پاسے

کیہڑا دیوئے آن دلا سے

رات گزارن بھکھے پیاسے

ماں لے پت نوں گلی تھاں تھیں سک تے لماں پایا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

پوہ دی رات ہنیرے شوکن

ہائے ہائے کر کے روگی کوکن

عاشق رات دی راحت پھوکن

وچ اڈیکاں رات لنگھائی جبار ماہی نہ آیا

شفق دی لالی وی مک چلی سورج مکھ لکایا

84488

مزاحیہ شاعری

عبدالجبار اثر

میں آں گوانڈھی تیرا اوٹ مینوں پانا ہے
سوہنا اے نشان میرا دلوں نہ بھلانا ہے

گھردی سوانی نوں نال کے لے آؤنا ہے
ٹرکے تے بھاویں سائیکل اتے آنا ہے

اک واری یاد ہے ہتھ میں ملایا سی
اوس ہتھ ملائے دی یاد دہرانا ہے

پچھلے سالوں وچ غائب بھاویں رہیا میں
ہن جدوں لوڑ پوے بوہا کھڑکانا ہے

دے دی بیماری دا علاج کرواواں گا
منڈا عبد اللہ تہاڈا میں پڑھانا ہے

اکھاں دی عینک لے کے تے دیواں گا
ہن نہ راہواں وچ دھکے ٹھیڈے کھانا جے

بے روزگاراں نوں میں کم اتے لاواں گا
لندن دوہی تے یونان اپڑانا جے

نلکیاں دے پانی نال گزر نہیں ہندی ہن
پنڈ دے وسنیکاں لئی ٹیوب ویل لانا جے

پیلی دی وٹ اتوں گھاہ بھاویں وڈھ لھیں
وڈھ کے ندیں ہن گاں نوں رجانا جے

اگے تے میں ہوٹل وچ چرغے اڈائے نیں
ہن نکا گوشت گھر ای پکانا جے

عبد الجبار اداس کیوں ہوتا ایں
تیرے کھان واسطے بھیجا ہدوانہ نے

ماں بولی پنجابی داسرماہیہ

اللہ پاک نے کرم کمایا ایسا وچ پنجاب دے لعل یگانا گھلیا
 ماں بولی دی ایس نے سیوا کیتی سوجھوان اک لائق سیانا گھلیا
 پنجابی ادب نوں نواں وقار ملیا پنجابی شاعری دا شان دو بالا ہويا
 شہراں پنڈاں وچ اپڑی پنجابی شاعری علم ادب دا خوب اجالا ہويا
 ساری عمر اوس وچ تصنیفاں لائی ہر پل اوس شاعری اپنا رکھی
 وچ شاعر ادبیاں دے شان شوکت نال محنت دے ایس بنا رکھی
 ”گھگی کاں“ دا لکھ کے قصہ ایہناں اپنی شاعری دا سی آغاز کیتا
 اللہ پاک نے ٹورا ٹور دتا ہر گل ولوں بے نیاز کہیا
 قلم کائی دا پھڑ کے دھم پائی لکھ لکھ کے ڈھیر لگا دتے
 پھیری والیاں قصے کتاباں ایہدے پنڈاں شہراں دے وچ اپڑا دتے
 کڑیاں منڈے تے مائیاں بابے پڑھدے نال شوق دے ہین کتاباں لیکے
 ایہناں جین دے ڈھنگ نرالے ذسے پیش آؤندے نیں ادب آداباں لیکے
 لت گھت زمانے دی دس دتی سدھا راہ اے ایہناں دکھا دتا
 حاجی چراغ دا مولا کریم نے اج ڈنکہ ہاں دا ہے وجا دتا
 لہندے چڑھدے پر بت دکھن ولے ایہدے ناں دیاں دھماں دھمیاں نیں
 قدر داناں نے سب تصنیفاں پھڑ کے سینے نال لائیاں نال چمیاں نیں

”مرزا صاحبان“ تے ”ہیر“ پڑھی جانندی خطبے منبراں تے پڑھن خطیب ایہدے
ایہدے ناں دیاں شہرتاں جگ اندر قصے ہین سناندے ادیب ایہدے
ہاسے ٹھٹھے دیاں کئی کتاباں لکھیاں ”چراغ ہدایت“ اے جگمگاتی
اللہ پاک نے دولت لدنی دتی اوہو وچ کتاباں ورتا دتی
سوجھ بوجھ تے عقل بصیرت والے عقلمند سیانے شعور والے
عاشق نبی دے رب دے نیک بندے روشن ذہن تے قلب معمور والے
اک اک اکھر گواہیاں دے رہیا اے ایہدی سوچ، تدبیر لطافت والا
ہر شعر پراثر پر معنی ہیگا فراست، نزاکت تے نفاست والا
پاکستان دی نینہہ دے پٹھ دیباں رتاں غازی مرد جواناں دیاں نیں
گھر بار سن ایہناں فدا کیجے نہ پرواہواں نفع نقصاناں دیاں نیں
لکھی ساری تاریخ اے شعراں اندر ”ندیاں خون دیاں“ ناں ٹکا دتا
کنیاں جلدیاں لکھ کے حاجی صاحب نال ادھم دیوان چھپوا دتا
کیہ کیہ دساں میں گن کے گن سارے نیک سیرت تے نیک کردار پیسن
پابند ایہ صوم صلوٰۃ دے سن خلق والے تے خوش گفتار پیسن
میں وی اپنے باپ تھیں ہے سنیا حاجی چراغ اک مرد مثالی پیسن
عبدالجبار دے کول کتاباں سمھے علم ادب دی سچی کٹھیالی پیسن
نتیجہ افکار: عبدالجبار اثر۔ فیض پور خورد

اهلاً سھلاً و مرحباً

دھماں دھمیاں جیہدیاں وچ دنیا ساڈے کول اوہ بن کے مہمان آئے
 فیض پور وچ آ کے اج ساڈا سارے جیاں دا مان ودھان آئے
 دوتن واراں وچ ملیاں پتہ لگا مخلص طبع دے نیک خیالاں دے نیں
 ملنسار تے خلق مروت والے شاعر لاجواب کمالاں دے نیں
 خوش مزاج تے خوش پوشاک ہیگے ظاہر باطن وچ با صفا جاپن
 صورت سیرت وچ ہین مثال چنگی کرن گلاں تے بڑے دانا جاپن
 سفر حضر وچ پڑھن نماز شوقوں دکھ سکھ نوں ڈاہڈا سہار دے نیں
 سرگی ویلے نے اٹھ کے تے وضو کر دے پڑھ تہجد نماز گزار دے نیں
 کدی کاہلے نہ پین ہر گل اندر میانہ روی اصول بنا رکھیا
 کالج وچ پڑھاوندے نال محنت فقط ایہو حصول بنا رکھیا
 میرے بچپن وچ آئے سن میاں دائم ابا جی نوں اوہ فرمان لگے
 پروفیسر بہاء الحق عارف ' پتہ ایہناں دا سمجھان لگے
 لے کے اودوں توں اج دے روز تیکر ملن اے نوں نال محبت آون
 دیندے لیندے تحفے تحائف دوویں ملن لکیاں چھیاں دوویں پاون
 اج او سے ای مرد درویش دے لئی ایہ محفل سہانی سجائی گئی اے
 اوہدے آون دی خوشی دے وچ شوقوں نظم لکھ کے ایہ سنائی گئی اے

ڈاکٹر شہباز

از: عبدالجبار اثر (فیض پور خورد)

ڈ: ڈریا نہ منجد ہاڑاں کولوں نہ رستے دے خاراں کولوں
 ا: ایہدے وچ ہمت ودھیری کر گیا طے ایہہ واٹ لمیری
 ک: کتے نہ ڈولیا نہ ای تھکيا نہ ایہہ محنت ولوں اکیا
 ٹ: ٹرٹرا ایس نے پنڈھ مکایا نیک مائی نے لہنوں جایا
 ر: رحمت ایس تے ہوئی خدا دی لہنوں ملی مبارک باوی
 ش: شہرت عزت عظمت مل گئی ایہدے من دی کلی اے کھل گئی
 ہ: ہر اکھر اج بھمکيا ایہدا ذرہ ذرہ دکیا ایہدا
 ب: بہاراں اُتے گلشن آئیاں درسگا ہواں نے ایس مہکائیاں
 ا: ایہدا لکھیا پڑھیا جاندا ہر اک لہنوں پیا سلاہندا
 ز: زیور ماں بولی نوں پا کے ادب پنجابی نوں سجا کے

(بخس: ۱۵)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سی حرفی جس ڈاکٹر شہباز ملک

از: عبدالجبار اثر

الف: ایس تے اوس جہان سب دا واحد رب سچا خلقن ہار ہے اے
 جہدے گن تھیں ایہہ جہان بنیا خاکی آبی تے نوری پسار ہے اے
 قسم قسم دے پیدا ذی جان کیتے روزی کھاوند اہر جان دار ہے اے
 ذرے وچ ان گنت جہان کیتے بندہ اوسے دا ایہہ جبار ہے اے

بشر دی طاقت کیہ نعت لکھے مکی مدنی ماہی سلطان والی
لال آمنہ دا اچی شان والا کیتی سیر جس نے لا مکان والی
صورت بشر وچ نوز سی ہے لکیا گویا لاٹ سی نور یزدان والی
دے کیہ جبار لکھ لکھ کے کایا پٹی اوس گل جہان والی

ت: تاریاں وچ اک چن روشن انج یاراں دے وچ حضور ہے نیں
رُتے جہاں دے نوریاں تھیں اُچے قلب سمناں دے روشن پر نور ہے نیں
جام وحدت دے پی نہال ہوئے مکھ نوری نوں تک مسرور ہے نیں
ابوبکر عثمان تے عمر حیدر جباو سارے درگاہ منظور ہے نیں

ث: ثابتی نال پیار اکدن ڈوبا لا کے قلم چلا دتا
لکھ کے جس شہباز ملک دا میں نگری داتا دی وچوں چھپا دتا
ایس لئی کہ اودہ ہے لعل سچا جھاڑ پونجھ کے اوہناں ٹکا دتا
ماں بولی دا اچا وقار کر کے اے جبار امیر بنا دتا

ج: جمیا شہر لاہور اندر محمد دین دے گھر بہار بن کے
ناں ماں نے محمد شہباز رکھیا ہويا گھبرو یاراں دا یار بن کے
تین اپریل ائی سو سینتری وچ ماں پو لئی آیا چکار بن کے
نگری داتا دی وچ ای پیا پڑھنے اتے رہیا پڑھدا ہوشیار بن کے

ح: حلم تے علم دیاں منزلاں نوں نال محنت دے پا نہال ہویا
 پڑھ کے سولاں جماعتاں کمال کیتی پی-ایچ-ڈی دا فیر خیال ہویا
 اوہدے وچوں وی مولا نے پار لایا محمد دین دا پُت خوشحال ہویا
 ملی نوکری دونا وقار ہویا تے جبار اوہ باکمال ہویا

خ: خوبیاں بہت عطا ہوئیاں پیکر الفت خلوص پیار دا سی
 محنت کش تے ذمہ دار بیسی اک اک منٹ نوں کنج گزار دا سی
 راتیں جاگ مطالعہ سی کردا ڈاڈا کھرا ایہہ ورتن وہار دا سی
 اوس فاضل پنجابی دا کورس کیتا ایہہ جبار جی فضل غفار دا سی

د: دن تے رات مصروف رہ کے عمل پیہم تے اوہ کار بند ہویا
 عالم فاضلاں وچ شمار ہویا دنیا دین ولوں طالع مند ہویا
 نالے پنجابی گورمکھی دے کورس دے لئی بھارت ملک دا سی پابند ہویا
 ہونی ہولی منزلاں طے کر کے ساڈے ادب دے فلک دا چند ہویا

ذ: ذکر تے فکر دی پڑھ تے ملک صاحب سی روشن ضمیر بنیا
 آخر شعبہ پنجابی دا صدر بنیا ذمہ دار بنیا با تدبیر بنیا
 پنجاب یونیورسٹی دے آن کے بھاگ جاگے علم ادب دا اج مشیر بنیا
 جبار 'کھوج' مجلے دا ملک صاحب جولائی اٹھہتر توں ہے مدیر بنیا

راتاں نوں جاگ کے ملک صاحب مالا ادب دی عجب تیار کیتی
 نویں ادب دے نویں تقاضیاں تے نویں پوچ لئی راہ ہموار کیتی
 علمی ادبی تدریسی کتاباں لکھ کے اک دوتے نہیں وچار کیتی
 دو درجناں لکھ چھپا دتیاں اپنی ایہناں نے محنت جبار کیتی

س: سوچ دے گلشنوں پھل لے کے ملک صاحب گلدستے بنا دتے
 علم ادب تحقیق تنقید والے پھل رنگ رنگے سجا دتے
 جیہڑے صدیاں توں عقدے نہ حل ہوئے ملک صاحب ہوراں سمجھا دتے
 ڈھنگ نرالے جبار تدریس والے آکے ذہن نشین کرا دتے

ش: شروع توں لے کے آج توڑی ملک صاحب نے حسد مکا دتی
 'پدھرے راہ' لاہورون اکاٹھ اندر تاج بکڈ پو توں چھپا دتی
 'فیر' اجوکی کہانی' لکھ کے تے مکتبہ پنجابی ادب نوں پھرا دتی
 'چانن'، 'سوکھے پینڈے'، 'راہے راہ' لکھ کے ادب نگر وچ دھم مچا دتی

ص: صدق یقین تھیں قلم پھڑ کے 'پکی روٹی' دی چمک ودھا دتی
 'سوسیانے اکومت' لکھ کے تے گل عقل دی خوب سمجھا دتی
 'جنگ مقبل' دا نال تحقیق لکھیا 'منہ آئی گل' چھپا دتی
 'پنجابی لسانیات' لکھ کے تے جبار ہر گھرے اپرا دتی

س: ضرب لگا کے قلم دی اوس ہیرے لعلوں دا ڈھیر اے لا دتا
 'پنجابی کہاوتیں' لکھ کے تے پنجابی ادب امیر بنا دتا
 'ساڈے اکھان' اک لاجواب پشتک اوہدے 'نتارے' نے رولا مُکا دتا
 'ادبی مہکاں' نے اج جبار ای نہیں ساری دنیا دے تائیں مہکا دتا

ط: طبع دے تازی نوں تیز کر کے لکھیا حال 'مجاہد لکھاریاں' دا
 نالے 'تقیدی وچار' وی لکھ دتی چرچا اوہدیاں برق رفتاریاں دا
 جدوں 'چونواں پنجابی ادب' چھپیا ہٹ کھلیا ادب للاریاں دا
 راقب تصوری دیاں نعتاں پور سوہنا ایہہ مجموعہ نعتاں پیاریاں دا

ظ: ظرف دی سجا گل ہوندی اتھے واہ نہیں چھیل چھبیلیاں دی
 مارو تھل اے ادب دا تھل خونی پُر پچ کا چھل ایہناں بیلیانندی
 خونِ جگر وچ قلم ڈبو لکھنا اتھے نہیں رسائی ویہلیاں دی
 جتھوں ملک شہباز اے لنگھ آیا نہیں پہنچ جبار اٹھکیلیانندی

ع: عقل شعور دے بحر اندر ملک ہوراں نے ٹبیاں ماریاں نیں
 ناں ادب پنجابی دا کر اچا آؤن والیاں پشتاں سنواریاں نیں
 پہلوں لکھیاں ہوئیاں کئی لکھتاں نویں چھب دے نال شدگاریاں نیں
 متن 'پیر محمد کاسی' دے جکناے آکے ڈاڈھیاں ڈلھکاں ماریاں نیں

غ: غور فکر کر کے ملک ہوراں علم ادب دا دونوں وقار کیتا
 'پاکستانی پنجابی ادب' لکھ کے تے نالے چھاپ کے زر نثار کیتا
 'تحریک پاکستان اوز پنجابی ادب' لکھن لکیاں خوب وچار کیتا
 'مولوی احمد یار دا فکر تے فن' ڈاڈھی فکر دے نال تیار کیتا

ف: فکر دی رتھ تے بیٹھ کے تے ہتھ چابک تحقیق دا ملک پھڑیا
 ہیرے لعل تراش تراش کے تے تاج ادب دا خوب بنا جڑیا
 اوہدا علمی ادبی کم تک کے حاسد حسد دی اگ دے وچ سڑیا
 اوہ تے اڈے جبار شاہین دانگوں اوہ آزاد پنچھی ذرا نہیں اڑیا

ق: قوت ارادی نوں جمع کر کے ملک ہوراں کئی جمع دیوان کیتے
 ساڈے ادب پنجابی تے ایس دانے نویں نویں نیں روز احسان کیتے
 پڑ جتیا ادب مقابلے وچ ویلے تمنغے تے سنداں دان کیتے
 تے جبار جی محنتاں رنگ لیاون زب ایسے لئی اچڑے شان کیتے

ک: کجھ گھڑیاں سوچ فکر کر کے ادب بارے 'گوپڑ' چھپا چھڈی
 'سی پنوں حافظ برخوردار' والی نویں دج دے نال سجا چھڈی
 'سی پنوں حافظ برخوردار' ایہناں دوہاں دی ونڈ سمجھا چھڈی
 'نویں ورقے' لکھی کتاب سوہنی ہر گھر دے وچ اپڑا چھڈی

گ: گوہر نایاباں نوں جمع کر کے 'پنجابی ادبی جائزے' تیار کیتی
 'پنجابی کتابیات' نوں لکھن خاطر بے تہاشا اے دولت نثار کیتی
 اوڑک چھپی اے ٹوہر دے نال سوہنی دولت خرچ تیار سرکار کیتی
 اوہ جبار درگا ہے قبول ہوئی ملک صاحب نے جیہڑی سی کار کیتی

ل: لہر بحر ہوئی ادب اندر دو سو دس مقالے تیار ہو گئے
 جیہڑے ملک دے قلم تھیں بین پنگرے اوہ تے ادب دے وچ شاہکار ہو گئے
 چھپ گئے نیں سبھ رسالیاں وچ نالے کتب خانے دانشگار ہو گئے
 جیہڑے سولاں اعزاز شہباز تائیں ملے باعث شرف وقار ہو گئے

۲: محکمہ تعمیر نو ولوں دو خصوصی انعام عطا ہوئے
 سال اول وچ ایم۔ اے پنجابی والے لیا سکا لرشپ فضل خدا ہوئے
 فیر بھارتوں پنجابی پردیشکا وچ میڈل جت وچ علم یکتا ہوئے
 پاکستان دے ریڈیو لہور اتوں چنگا بول انعام سوا ہوئے

ن: نہ ہنکار غرور ماسہ سگوں طبع وچ عاجزی رچ دی گئی
 مرشد چنے دی بوٹی سی من لائی مہک اوسدی من وچ مچ دی گئی
 عشق لہر اکیڈمی شیلڈ دتی جو وی ناموری ملی جچدی دی گئی
 کھدر پوش ٹرسٹ نے شیلڈ دتی نال سچ دے اوہ ہوندی سچ دی گئی

وہ واہ مرد شہباز ملکا تیری ہمت اے اج مثال بن گئی
 بال پئے وچ پھڑی سی توں کافی اج ادب دے واسطے ڈھال بن گئی
 یادگاری شیلڈ "ہم سخن" ولوں تیری برتری باکمال بن گئی
 عزت شہرت شہباز دی حاسداں لئی جان کنی بن گئی اک وبال بن گئی

ہور وی اعزازات مل گئے جیہڑے ہن تک سولان شمار ہوئے
 لوک ادب انعام تے گلڈ ولوں جیہدے چرچے وچ سنسار ہوئے
 تن ہور انعام وی گلڈ ووتے کل گلڈ دے ولوں نیں چار ہوئے
 سن کے خبر جبار جہان اندر راضی ادب پنجابی دے یار ہوئے

اللہ نے کرم کمال کیا ملک صاحب نوں عجب وقار ملیا
 'وارث شاہ ہجرت ایوارڈ' سوہنا اُتے کھوج 'مولوی احمد یار' ملیا
 ادبیات اکادمی ایہہ دتا فیر 'جام درک' پہلی وار ملیا
 سارے وچ جہان دے دھم پئے گئی یارو حق جدون حقدار ملیا

یاراں دا یار اے ملک صاحب پُر خلوص ہیگا غم خوار ہیگا
 سوہنا رنگ تے سوہنے نقش تکھے قد سرو جہیا پُر بہار ہیگا
 اکھاں وچ حیواں دی ڈلھک دے سے ہمت عزم دا روشن مینار ہیگا
 ماں بولی پنجابی دا ہیجلا اے اللہ سوہنے دا ایہہ پرستار ہیگا

یے: یا مولا ویلے فجر دے میں تیرے کولوں دعاواں پیا منگدا ہاں
 ملک صاحب نول عمر تون دئیں لمی اوہدے واسطے چھاواں پیا منگدا ہاں
 اوہدے رُتے نول ہور وی کر دونا حاسد کولوں پتا ہواں منگدا ہاں
 توں دتیاں جیہڑیاں شہباز تائیں اوہ جبار اداواں پیا منگدا ہاں
 (جس: ۱)

شہبازی ماہیا

از: عبدالحمید سفری، قبہ لال پیر تحصیل و ضلع رحیم یار خاں

آئی سرہیوں دوکان اندر	ملک شہباز ہوراں بازی بخت لئی جہان اندر
و او گدی سویدی اے	سوہنے نالوں ودھ قیمتی ہر گل ایس شیردی اے
پھل کھڑیا گلاب دا اے	ملک شہباز ہوراں مان رکھیا پنجاب دا اے
ہوئیاں خبراں پشور اندر	ملک شہباز ہوراں اکھ کھولی سی لہور اندر
ڈاڈا کرم رحمان ہويا	ملک شہباز پڑھ کے سی گھرو جوان ہويا
کھیر ددھ دی پکائی اے	لج ماں بولی دی شہباز نبھائی اے
کنڈھا دیسار اوی دا	اللہ دیوے لمی عمر اہور بھاگ ایہہ لاوی دا
چل چلے میلے تے	ملک شہباز ہر دم نگہ رکھدا ویلے تے
سوہنی رُت اے بہار آئی	ہور کتاب چھپ کے لاہور بازار آئی
لوکی گھرنوں پرتے نیں	اتھے اوتھے اج سفری شہباز دے چرچے نیں

(جس: ۱)

ایک علمی ادبی شخصیت

پروفیسر ڈاکٹر ڈاکٹر احمد حسین احمد قریشی قلعہ داری گجراتی

اللہ پاک دی ذات اے عالی ہر دم کرم کماوے
 کسے دی محنت کرے نہ ضائع اوہدا اجر عطاوے
 ہر اک بندہ کیجے دا پھل دنیا تے وی پاوے
 باقی روز قیامت دے دن دوزخ جنت پاوے
 رب نے ہر بندے دے تائیں سوچھتے بوجھ عطائی
 کئیاں نیکان کماں اتے عقل بصیرت لائی
 کئی نے اپنی خوبیاں آپے خاک دے وچ رلانڈے
 دنیا دین دے اندر اوہو سخت ندامت پاندے
 پروفیسر ڈاکٹر ڈاکٹر احمد حسین اے عالی
 ایس بندے نے وچ گجرات دے شمع علم دی بالی
 سرزمین گجرات دے اندر ادبی گلشن لایا
 ایہدے باغ دے پھلاں کھڑ کے شہر سارا مہکایا
 شہروں باہر ملک سارے وچ کھلر گئی خوشبوئی
 ناں ایہدے دے ڈنکے وچے جاؤ ہے ہر کوئی
 علم تے ادب صحافت دا اج گھر ایہدا گہوارا

ادب دے فلک دے اتے روشن ہو یا ایہہ ستارا
 لٹ لٹ کر دیاں کرناں ایہدیاں وچ گجرات دے پیاں
 چانن ایس توں حاصل کیتا آ آ ایہتوں کنیاں
 وڈ وڈیرے ایہدے عالم فاضل ہسن سارے
 قلعدار دی بستی اندر اوہناں وقت گزارے
 قلعدار اک جگہ قدیمی علم دیاں ہن دہائیاں
 حافظ قاری عالم فاضلاں ایہتوں دولتاں پائیاں
 ایہتوں پڑھ کے علم قرآنی فقہ حدیث دا پاندے
 جا کے اپنے پنڈاں اندر لوکاں نوں پڑھاندے
 مولوی فضل احمد اک ہو یا قلعدار وچ بھائی
 رب نے ایہدے قلب دے اندر پائی سی رشنائی
 عالم فاضل سی مفسر اوس تفسیر بنائی
 احمد حسین قریشی میرے والد نوں دکھائی
 شاہی مسجد قلعدار وچ اوس امامت کیتی
 خطبہ دیندے جمعے دے اندر اوس سعادت لیتی
 ایہہ اوہ مسجد قلعدار وچ شاہ جہان بنائی
 شاہی مسجد ایہنوں کہندے اج دی کل لوکائی
 شہر لہور دے اندر جیہڑی مسجد اے بادشاہی
 ویہہ سالوں دے پچھوں استوں عالمگیر بنائی

وزیر خاں دی مسجد ہسکی وچ لہور دے بھائی
 پندرہاں سال پہلاں سی مغلاں وچ لاہور بنائی
 عبد العظیم انصاری نے سی مسجد ایہہ اُساری
 اوہدے نان تے شہرت پائی مسجد ایس پیاری
 اوس دور دی مسجد شاہی قلعہ دار وچ آہی
 چھ میل دے فاصلے اتے ہے گجراتوں بھائی
 مولوی فضل احمد دا پوتا احمد حسین پیارا
 وچ گجرات دے ڈیرا لایا ہے ایہہ ادب منارا
 ایہناں دے سن وڈ وڈیرے رہے نماز پڑھاندے
 تین صدیاں دا ویلا لکھیا لوکی گل شانڈے
 مولوی فضل احمد نوں ایہتھوں دانے پانی چایا
 قبر دے نال جہلم اندر ایہنے ڈیرا لایا
 اوہتھے ڈاکٹر قریشی دا سی والد رہیا پڑھاندا
 جہلم دے سکول دے اندر رہیا اوہ علم پھیلاندا
 مولوی محمد عبد الکریم وی ہسی مرد ربانا
 ایہناں وی تفسیر لکھی اے ہے ایہہ علم خزانہ
 ایہناں وی امامت کیتی قلعہ دار وچ بھائی
 عالم فاضلاں دا ایہہ ثمر کر گیا نیک کمائی
 ڈاکٹر ہوراں باپ میرے نوں ہور تفسیر دکھائی

باپ ایہناں دے مولوی محمد عبد الکریم بنائی
 قلعدار وچ ڈاکٹر قریشی ہے ولادت پائی
 مولوی محمد عبد الکریم دی مولا جد ودھائی
 اُنی سو چھبیس عیسوی ست مئی دن آیا
 بھاگاں والی ماں نے بیسی ڈاکٹر قریشی جایا
 دادے آکے گڑتی دتی کن وچ بانگ سنائی
 بستی وچ پتاسے ونڈے ساکاں خوشی منائی
 داد کے نانکے خوش سن ہوئے رب نے کرم کمایا
 ساڈے گھر وچ پتر جمیا ماں نے شگن منایا
 ہوش سنبھالی احمد حسین نے پڑھن سکولے پایا
 پنجویں تیکر پڑھیا پنڈوں ہویا شوق سوایا
 اٹھویں تیکر وچ کنجاہ دے پڑھن دی خاطر آؤندا
 ہاڑ سیالے گرمی سردی اندر نہ گھبراؤندا
 سری کرشن ہائی سکول سی وچ کنجاہ دے بھائی
 اج اسلامیہ سکول نے کہندے علم دی دولت پائی
 اُنی سو بتالی اندر علم دا شوق ابھارے
 زمیندار سکول گجرات دے اندر آ گیا پیارے
 ایتھوں ڈاکٹر احمد حمین نے سند دسویں دتی پائی
 اُنی سو چھتالی اندر بی اے کر لیا سائی

ایف اے، بی اے ایٹھوں کر کے علم دی بھری جھولی

گریجویٹ اے بیلی ساڈا مان کرن ہجولی

ایسے سال کنجاہ دے اندر ٹیچر گئے بنائے

منشی، فاضل، مولوی فاضل تمنے ایہناں پائے

ایم او ایل وی کر لیا ایہناں محنت کر کے پوری

محنت کرن والے نوں ملدی کھاون دی لئی چوری

لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ خُود قَادِر فرمایا

جتنی محنت کرے گا بندہ اونناں بدلہ پایا

میں نہ محنت ضائع کردا چوکھا اجر ودھاواں

نیکی دا آے بدلہ چنگا بُرے دا بُرا عطاواں

اُنی سو پنجاہ دے تیکر ایہناں عزم ودھایا

ایم اے اردو، ایم اے فارسی کر کے تمنے پایا

دانے پانی کنجاہ دے وچوں واگاں سن اٹھایاں

گوجرانوالے دے وچ آگے عزتاں رب ودھایاں

محبوب عالم ہائی سکول دے اندر لگے آ پڑھاوان

اورنٹیل ٹیچر بن کے آئے رمزاں گر سمجھاوان

زمیندار سکول نوں مل گئی ہور ترقی بھائی

انٹرمیڈیٹ کالج بنیا مل گئی شان سوائی

دس سال دا عرصہ لہاں گوجرانوالے پڑھایا

فیر زمیندار کالج اندر دانہ پانی لیا

جتنے احمد حسین نے پڑھیا اوتھے آن پڑھاندے

وچ کنجاہ گجرات دے عزتاں آناں شاناں پاندے

گوجرانوالے شادی ہو گئی ہو گیا کرم ربانا

پتر دھیاں دتے رب نے بن گیا اک گھرانہ

انی سو چھیانوے اندر گجرات دے اندر آئے

انی سو نڑینویں تیکر علم دے گنج ورتائے

انی سو نڑینویں دے وچ ریٹارمنٹ سی پائی

وچ تصنیف تالیف دے رجھے کیتی خرچ کمائی

حضور پاک دی سیرت اتے فارسی نظم اُساری

”پنجابی ادب کی اردو تاریخ“ لکھی کتاب پیاری

ڈاکٹر علامہ اقبال ہوراں دی شاعری من نوں بھائی

”اسرار خودی“ سی وچ پنجابی نظم دے کر دکھائی

وچ گجرات دے پر یہہ پنجائتاں اندر پسن جانڈے

رفاہی سماجی بزماں دے سراتے ہتھ ٹکانڈے

کئی بزماں دے ممبر بن کے شامل ہندے سائی

”محفل نقد و نظر“ گجرات دے رکن بنے سن بھائی

”بزم مہدی“ گجرات دے سیکرٹری بن کے منصب پایا

جیہڑا ملیا فیض روحانی اگے سی ورتایا

اعلیٰ درجے دے ادیبان اندر ناں ایہناں دا
 ہن محقق اُچے سچے اُچا تھاں ایہناں دا
 قادر کلام شاعر نے سچے سوجھ بوجھ اے پائی
 پنجابی اردو فارسی عربی وچ طبع آزمائی
 کئی زبانان دے ایہہ جانو انگلش فر فر بولن
 رمزیاں تے اسراران دے ایہہ گنجھل پیچے کھولن
 انکساری اے وچ طبع دے عاجزی ہے وچھاؤنا
 الفت شفقت مہر مروّت علم دا بوٹا لاؤنا
 کسے دا دل نہ آئین دکھایا سینے دے نال لاندے
 دسترخوان اے وچھیا رہندا آئیاں نوں رجاندے
 اسپر فانی جگ نوں چھڈ کے وداعیہ ہوئی سوانی
 ابدی جگ دے اندر اڑے چھڈ کے دنیا فانی
 سوجھ بوجھ تے عقلاں والی ایہناں دے گھر والی
 گھر نوں جنت وانگ بنایا شمع شعور دی بالی
 پتر دھیاں تائیں ایہنے دتا شان نرالا
 پالیا تے پڑھایا سب نوں علم پڑھایا اعلیٰ
 تن پتراں نوں پال پوس کے خوشیاں نال ویاہیا
 نونہاں آ کے گھر سنبھالے ویلا خوشی دا آیا
 دھیاں چارے پال کے ایہناں شوق دے نال پڑھائیاں

ایم اے بی ایڈ کیٹا ایہناں ویلے نال ویاہیاں
 حق حقوق اولاد دے ایہناں پورے کیتے سارے
 دھیاں پتران نوں اولاداں دتیاں سر جہارے
 پوتیاں پوتے دوہتیاں دوہتے رب نے ہن عطاءے
 ویہڑا بھریا خوشیاں دے نال ہر اک پیا مسکائے
 اپر اوس بہشتن ہسی ایہتھوں واگ اٹھائی
 ابدی دنیا دے وچ اپڑی خوشی جدوں سی آئی
 اللہ اوہدے اُچے درجے جنت وچ ودھاوے
 حضرت فاطمہ زہراءؑ دی اوہ قربت رب تھیں پاوے
 گور اوہدی نوں مولا قادر خلد دے وانگ بناوے
 جام کوثر تسنیم دا آقا حشر دے روز پلاوے
 وڈا پتر طاہر محمود اے علم دا پیلر بھائی
 ایم اے پی ایچ ڈی دی ڈگری ایس بندے نیں پائی
 حبیب بینک دا مینجر ہیگا الفت پیاراں والا
 خلق پیار مروت والا خوش گفتاراں والا
 باپ قابل احمد حسین احمد نے لیہنوں خوب پڑھایا
 جدوں تعلیم مکمل ہو گئی خوشیاں نال ویاہیا
 دوپتر تے دھی اک رب نے لیہنوں ہے عطاءئی
 سارا ٹبر خوشیوں دسا کمی نہ رہ گئی کائی

دوجا پتر لائق فائق عاقل مرد یگانا
 ڈاکٹر محمد سجاد مسعود اے دانہ تے سیانا
 ایم بی بی ایس دی ڈگری ایس لہوروں پائی
 علامہ اقبال میڈیکل کالج وچوں کر پڑھائی
 اج کل نشتر ہسپتال ملتان دے اندر ڈیرے
 دو پتر تے دھی اک ایہدی خوشیاں شام سویرے
 عرفان مقصود اے تیجا پتر بی اے تیک پڑھایا
 خوشیاں دے نال ماپیاں لیہنوں چنگے گھر ویہیا
 پنجاب بینک وچ آڈٹ آفیسر سفر کاراں تے کردا
 پتر تن اولاد اے ایہدی مولا جھولیاں بھردا
 چار دھتیاں نوں ڈاکٹر صاحب ایم اے تیک پڑھایا
 بی اے کر کے چونہ دھیاں نے علم اگے ورتایا
 چارے اپنے گھراں دے اندر عزتوں وقت لنگھاون
 دن دیہاڑا جدوں اے آؤندا پیونوں آمل جاون
 میں ایہہ تھوڑا جہیا تعارف اثر ہو راں تھیں پایا
 اوہو شعراں دے وچ دسیا ودھ گھٹ نہ بنایا
 دو ہزار اک دو سن وچ رب نے کرم کمایا
 اپنا تے محبوب اپنے دا سوہنا گھر دکھایا
 عمرہ کرن نوں گئے جد حضرت نال سی ٹبر سارا

ذریاں دے وچ ڈٹھا جا کے چن دا سی چکارا
 عمرہ کر کے واپس آئے لکھی کتاب پیاری
 ”حرمین شریفین میں حاضری“ اردو وچ اُساری
 دو حصیاں وچ ڈاکٹر صاحب ایہنوں لکھ چھپوایا
 مقامات مقدسہ دا اے تعارف خوب کرایا
 مثنوی مفاہیم القرآن ہے اک عجب خزانہ
 روز قیامت تیکر ایہنوں رکھی یاد زمانہ
 دو جلدوں وچ ایہہ تفسیر اے حضرت نے بنائی
 اردو وچ نے شعر نرالے سمجھے خوب لوکائی
 سادہ جیسے پرانے اندر دے بھیت نرالے
 نو سو سٹھ نے صفحے تمام دھاں آل دوالے
 نگئی عیدتے والد صاحب ملن گجرات نوں دھائے
 شہزاد شفیق سواگت کینا مل کے شان ودھائے
 اُلفت مہر محبت والی کثر نہ پھڈی کائی
 ڈاکٹر ہوراں لائبریری اھ کے آپ دکھائی
 شہزاد شفیق شاگرد ایہناں دا گڈی لے کے آیا
 اثر صاحب نوں نال بٹھا کے اپنا گھر دکھایا
 دی ایجوکیٹر اندر دعوت کیتی پیاری
 چار بلاک دکھائے شوقوں کھڑی اے ادب کیاری

ایہہ کوائف والد کولوں مینوں حاصل ہوئے
شعراں دے وچ کجھ حوالے عقل دے نال سموئے

اُنج تاں جی کر دا اے میرا پستک عجب اُساراں
دے عنوان نرالے اس وچ شاعری نال شدگاراں
جے کوئی ملنا چاہوے بندہ وچ گجرات دے جاوے

پدے روڈ نور پور اندر بوہا جا کھڑکاوے
نیڑے کملی والا گرز ہے سکول پیارے
”ورولے“ داسی دفتر نیڑے دسدے پتہ نے سارے

نیو فرنیچر مارکیٹ وچ حضرت ڈیرا لایا
قلم کیتی لائبریری ویکھ اثر جی آیا
ملاقات وچ دسیا اوہناں قلمی نسخے سارے

دو سو چھپاسی مرتب کیتے محنت نال اسارے
کجھ چھپے نیں کجھ نیں قلمی رکھے وچ الماری

چھپن دی اپنی پئے اڈیکن اوہ مسودے واری
اللہ کرے مخیر حضرات ایدھر نگہ دوڑاون

رل مل کے ایہہ نسخے سارے شوق دے چھپاون
عبد الجبارا روک قلم نوں ہو گیا سرگی ویلا

راتو راتیں شعریں جوڑیا قصہ ایہہ البیلا

کچھ بندے

عبدالجمار اثر فیض پور خورد

کچھ بندے اچھے ہندے ہیں کہ اوہ راہے چلدے دھرتی نوں وی
دکھاندے نہیں کسے دادل دکھانائے بڑی دوروی گل اے۔

تایا عبدالحق ظفر چشتی ہوریں وی اچھے نیک و صفاں والے سن۔ میں جدوں
وی اباجی اثر انصاری صاحب کول بیٹھا۔ اثر صاحب اپنے ملن والیاں داڈ کر بڑے
پیار محبتاں نال کردے تے بڑے مان نال آکھدے کہ میرے حلقہ احباب وچ
بڑیاں ہشت پہلو شخصیتاں ہین۔ اوہناں وچوں عبدالحق ظفر چشتی صاحب داڈ کر وی
بڑی الفت نال کردے۔

عبدالحق ظفر چشتی جدوں کدی لہوروں اپنے آباؤ اجداد دے پنڈ فتوالا
جانڈے تاں سکوتر دارخ موڑ کے اباجی نوں ضرور ملن آؤندے۔ ویہڑے وڑ دیاں ای
اثر صاحب نال خوش اخلاقی دیاں گلاں چھڑ جانڈیاں۔ کدی کدی اباجی نوں وی اپنے
نال لے جانڈے تے واپس آتے گھر چھڈ جانڈے۔

آپ نے ساری عمر سکول وچ پڑھانڈیاں لنگھائی۔ ریٹائرمنٹ دے بعد

آپ نے اپنی والدہ ماجدہ تے والد بزرگوار دے ناں ٹرسٹ قائم کیتا تے لاہور وچ بوہت وڈے دینی مدرسے دی بنیاد رکھی۔ کدی اپنے گھر وچ نعتیہ مشاعرہ کرواندے تے کدی حضرت میاں میر عیسیٰ دے مزار شریف دے لاگے مشاعرے وی محفل سجاندے۔ ایہہ نس بھنج، ایہہ ترژد، ایہہ تکلف آپ دنیا دے دکھالے لئی نہ کردے۔ فقط رب دی رضائی اپنا ویلا، مال دولت تے توانائی خرچ کردے۔ اچ اوہ ساڈے کول نہیں ہیگے پر اوہناں دے علمی ادبی رسالے، مولانا نبی بخش حلوانی عیسیٰ دی تفسیر دے ترجمے تے ان گنت رسالیاں وچ چھپن والے مضمون اساڈے کول موجود نیں۔ آخر عمر وچ تیا جی نون جوان پتر دی موت دے صدے نے ٹڈ حال کر دتا۔ پر مشیت ایزدی اگے کسے دازور نہیں چلدا۔ وفات توں کچھ دن پہلاں ایہناں دا نکا بھرا جدائیاں کر گیا۔ انج آخری ساہ علامہ صاحب نے اک تمگین فضا وچ ای لئے۔

ہر قسم کی اردو عربی فارسی انگلش کمپیوٹر کمپوزنگ کے لئے رابطہ فرمائیں

حسانات کمپوزنگ سنٹر

محلہ حاجی پورہ شرقپور شریف فون نمبر 0333-4164885

عبداللہ کمپوزنگ سنٹر

فیض پور خورد فون نمبر 042-7910919

موبائل: 0321-4756725

پیر سید محمد انور سعید شاہ کاظمی نقیبی آف مانا نوالا

اردو تحریر:- حبیب اللہ نعیمی

پنجابی الٹھا:- عبد الجبار اثری۔ اے

برصغیر پاک تے ہندوی تاریخ ایس گل دی گواہ اے کہ بزرگان دین اولیائے کرام نے ہر دور و وجہ اسلام دی تبلیغ تے دین دی خدمت دافرینضہ انتہائی احسن طریقے نال انجام دتاتے بھر پور ڈھنگ نال ادا کر رہے نیں۔ جیہدے توں لوک متاثر ہو کے اسلام دے رحمتاں بھرے دامن نال وابستہ ہندے جا رہے نیں۔ عرب دے ولایاں دی بے لوث خدمت تے دن رات دی محنت دا پھل اے کہ آج ہر پاسیوں توحید تے رسالت دے گیت سنائی دے رہے نیں۔ کدھرے قادری درویشاں دے آستانے ہن تے کدھرے چشتی نقشبندی سہروردی بزرگاں دیاں خانقاہواں رشد تے ہدایت دا منبع بنیاں ہویاں نیں تے نبی دے نور نال عوام دے دلاں نوں منور تے روشن کر رہیاں نیں۔ ایہناں روشنی دے میناراں تے اللہ پاک دیاں نشانیاں وچوں اک مرجع خلاق پوتر تھاں پنجاب دے ضلعے شیخوپورے وچ مانا نوالا نقیبی روڈ سوئی گیس لائن مدینہ کالونی آستانہ عالیہ قادریہ نقیبیہ سعیدیہ دے ناں نال مشہور اے۔ ایہ اللہ دے اک مقبول تے برگزیدہ عاشق رسول ہون دی وجہ نال فخریان انوار تجلیات ربانی مرجع خلاق اے۔ حضرت صوفی سید محمد انور سعید نقیبی قادری جلوہ فرما ہن۔ آپ ملت اسلامیہ دے انتہائی خیر خواہ ہن۔ آپ دی زندگی ہر شخص لئی نور بصیرت دا کم دے رہی اے۔ آپ نے رومانی نورانی تے اخلاقی خداداد قوت نال سینکڑے گمراہ لوکاں نوں صراط مستقیم نال نوازا۔ آپ دے کول جووی آیا۔ اوہنوں آپ نے شمع نور ایمان نال روشن کیتا۔ آپ دی زندگی دا کوئی لمحہ تعلیم تے تعلق نہ رہا۔ تے تدریس تے ذکر الہی

توں خالی نہیں۔ آپ دے آستانے وچوں خاص تے عام بلا امتیاز فیض پارہے نیں۔ آپ بوہت خوش طبع تے ہر دلعزیز ہین۔ آپ نے خدای مخلوق دی خدمت نوں حیاتی دامتقصد بنا رکھیا اے۔ آپ دارحجان شروع توں ای فقیرانہ اے۔ آپ دی زندگی سراپا قرآن، سیف ربانی قلم برہانی تفہیم فرمائی تے تطہیر سبحانی اے۔ ہر شخص خواہ اوہ کسے وی طبع، طبقے تے خیال نال تعلق رکھدا ہووے آپ نوں ملن دے بعد آپ دے اوصاف حمیدہ تے دلپذیر شخصیت دا گرویدہ ہو جاندا اے۔

آپ دی پیدائش: آپ ۱۲۶ اپریل ۱۹۳۵ء بروز جمعرات فتح آباد ضلع امرتسر وچ فجر دی اذانوں پہلاں عالم نور وچوں عالم ظہور وچ آئے۔ آپ دے والد ماجد دا ناں سید یعقوب علیشاہ کاظمی تے آپ دا نام ناٹھی اسم گرامی سید انور سعید رکھیا۔ آپ دے جد ماجد دا شجرہ نسب ۳۵ ویں پشت وچ حضرت امام موسیٰ کاظم علیہ السلام نال ملدا اے۔ آپ دا بچپن ہم عمر بالائے نالوں وکھرا سی۔ آپ دی والدہ ماجدہ داتقویٰ اعلیٰ نمونہ دا ہون دی وجہ نال آپ دا بچپن بڑے پاکیزہ تے صاف ماحول وچ بسر ہو یا خاندان اہلبیت اطہار دی دینداری تے دین اسلام نال آپ دے والد ماجد ابوہت پیاری۔

آپ دی طبیعت: آپ دی طبیعت دا ذکر تے فکر ول پہلوں ای الیرسی۔ دل اولیائے کرام تے صوفیائے عظام دا عقیدت تے نیاز مندی دی بدولت سعادت نال لبریز اے۔ آپ دے اخلاق تے کردار، گفتار تے اطوار توں ای ایہدے آثار وسدے ہین تے اہل نظر آپ نوں آپ دی پیشانی توں پچھان جاندے نیں۔ آپ نوں اللہ تعالیٰ نے حسن سیرت دے نال نال جمال صورت وی عطا کیتا اے۔ گفتگو بڑی مٹھی، آواز اچی تے ہر گل بات غور نال سن دے نیں۔ تحمل نال ہر سوال دا جواب دیندے نیں۔ اپنے تے بیگانیاں نال اکوجہیا سلوک کردے نیں۔ مہماناں دی خاطر

تواضع اپنے ہتھوں نال کر دے نیں۔ اخلاص تے ایثار نال پیش آؤنا آپ دا شیوہ اے۔ آپ دی تبلیغی سرگرمیاں سلف صالحین نالوں کجھ مختلف ہین۔ کیوں جے آپ حضرت خواجہ صوفی محمد نقیب اللہ شاہ قادری حسنی دے خلیفہ ہین۔ آپ علامہ اقبال علامہ اکبر مکی الدین مولانا روم تے علامہ احمد رضا خاں دے ملفوظات تبلیغ وچ فرماندے ہین تے قرآن حدیث دادرسی وی دیندے نیں۔ آپ حق دادامن ہتھوں نہیں چھڈ دے۔ آپ دی زبان وچوں کدی کسے لئی کوئی ناشائستہ یاں غیر ضروری گل نہیں سنی۔ پر عشق رسول ﷺ وچ آواز ضرور آؤندی اے۔ حقیقت وی بصیرت توں جنگی طرح آگاہ ہین۔

خدمت خلق تے آستانہ عالیہ:

آپ مجلس وچ انج گھل مل کے بیٹھدے نیں کہ آپ نوں عرس دے موقعے اتے پچھانا بوہت مشکل اے کہ مرشد کون اے تے مرید کون اے۔ آپ اپنی جھولی وچوں وابستہ مریدین دی اعلیٰ تے ارفع روحانی تربیت تے ترقی سب ماسویٰ اللہ نوں کنڈ چھپے سٹ کے قولاً فعلاً حالاً ہمہ تن ہر لحظہ ذکر الہی وچ مستغرق رہندے نیں پر محض خشک عبادت وچ نہیں۔ سگوں اوس ذات پاک دے عشق اتم تے محبت کاملہ وچ رہ کے حقوق عباد دی خدمت کر رہے نیں۔ آپ دا آستانہ عالیہ نقیبیہ سعیدیہ سینکڑے پریشان دل تے خستہ حال لوکاں لئی سکون دا سبب بنیا ہو یا اے۔ آپ اپنے ہر عقیدتمند نوں اسلامی تعلیمات توں جانو کراندے نیں۔ اوہناں دے دلاں وچ عظمت اولیاء تے رفعت انبیاء نوں جاگزین کر دے نیں۔ آپ نوں شعری ذوق وی اے تے شعری اصلاح فقیر حضرت حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری کولوں کرواندے نیں۔

امراج صوفی اصغر علی کوثر قادری 'نوشاہی' میں مذکور ہے (سعود عرب) کی سلسلہ ایک نشست اور "ضیاء الانصار" کی روایتیں

گزشتہ دنوں شاہ ادب اور انصاری فاؤنڈیشن پاکستان فیض پور خورد کے اہتمام سے اثر منزل فیض پور خورد میں دو عظیم الشان محافل کا انعقاد ہوا۔ محفل کے بانی حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری نے دونوں محافل کا بڑے ذوق و شوق سے اہتمام کیا۔ مکہ معظمہ سے آئے ہوئے الحاج صوفی اصغر علی کوثر الحاج صوفی محمد اسلم قادری حاجی غلام مصطفیٰ، مہمان خصوصی تھے۔ فیض پور خورد کے محلہ جابر کو پورہ جمنڈیوں، بینڑوں اور ققموں سے سجایا گیا تھا۔ مہمانوں پر پھول چٹیاں نچھاور کر کے ایک کثیر مجمع نے ان کا استقبال کیا۔ نارنگ منڈی سے اس قافلے میں حاجی غلام رسول انصاری (انمول جیولرز) حاجی محمد منظور احمد ریٹائرڈ آفیسر تعلیم و پانی سفینہ اقرام ماڈل سکول اور محمد عاشق باجوہ انصاری بھی تھے۔ انہیں طلائی ہار پہنائے گئے۔ کھاتے کے بعد مہمانوں کو اسناد ایوارڈ اور دستاریں پیش کی گئیں۔ اثر صاحب نے کچھ تحائف بھی پیش کئے۔ چائے پانی کے وقفہ کے بعد اثر صاحب نے ان شخصیات پر نظمیں پڑھیں۔ دوسرے مرحلے میں عبدالرحمن شاد انصاری آف تلہ گنگ ضلع، چکوال کی کتاب "ضیاء الانصار" کی رونمائی صاحبزادہ مدثر نوشاہی شرقپوری کے ہاتھوں ہوئی۔ انہوں نے پھولوں کے ڈبیرے سے کتاب نکالی۔ ایک ضروری کام لگجے سے کتاب کا مصنف اس تقریب میں شامل نہ ہو سکا۔ اثر صاحب نے "ضیاء الانصار" پر نظم پڑھی۔ اس تقریب میں مکہ شریف کے مہمان الحاج صوفی اصغر علی کوثر، الحاج صوفی محمد اسلم قادری اور الحاج غلام مصطفیٰ کے علاوہ حاجی غلام رسول انصاری، حاجی محمد منظور احمد، محمد عاشق باجوہ، صاحبزادہ مدثر نوشاہی، علامہ فضل حق خان گلشن شرقپوری، اثر صاحب کے خاندان میں سے ان کے والد بزرگوار حکم پیر محمد ابراہیم نقشبندی، والدہ محترمہ اثر صاحب کے بہن بھائی مستری نذیر احمد جوہر، میاں محمد عارف، ڈاکٹر اقبال نذیر، ڈاکٹر نویدہ فیض پور خورد کے گرد و نواح سے آئے ہوئے مقامی علمائے کرام مولوی عبدالحق دیرھ سید محمد اشرف شاہ واہگرے، قاری محمد نیات بخشی نگر، میاں محمد منشاء نوشاہی برج اٹاری، حافظ محمد عمر حیات سکیاں کلاں موتی فوجی اور آل انصار کے اکابرین چوہدری شریف ظفر نشاط ملزکھار یا نوالہ، مس قادری صاحبہ اور نامور نعت خواں احسان اللہ شیخوپوری نے روتق کو دو جالا کیا۔ ان محافل کے مناظر کو مووی میں محفوظ کیا گیا۔ اور اثر صاحب نے مہمانوں کو اپنی تصانیف کے سیٹ عطا کئے۔ خلیفہ محمد افضل عباسی اوکاڑہ، میاں عبدالرحمن تندرھاری، وار برٹن اور شاہ صاحب وار برٹن حاجی قاری محمد منشاء شہزادہ، چوہدری محمد سردار انصاری شیخوپورہ اور سماجی و دفاعی اداروں کی خواتین نے بھی شرکت کی۔

رپورٹ (اقبال نذیر کوٹ عبدالملک)

نعتیہ مشاعرہ

ہاں تو حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری ۱۹۶۵ء سے لے کر آج تک ہر ماہ اپنی بساط سے زیادہ بھاگ دوڑ کر کے مشاعرے منعقد کرواتے چلے آ رہے ہیں۔ یکم مارچ ۲۰۰۹ء بروز اتوار ٹھیک ۱۰ بجے نعتیہ مشاعرہ کی محفل بھی۔ ایک کشادہ سی حویلی میں کرسیاں پار پائیاں اور دریاں بکھی ہوئی تھیں۔ بدلتے موسم میں دھوپ میں بیٹھنے کی حرارت دل کو بھاری ہی تھی۔ آنے والے ہر مہمان کا حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری کے بیٹے عبدالجبار اثر، غلام عباس شاد مصری، عبید اللہ عربی اور سردار محمد عبداللہ اور پوتے کامران مبارک، ارسلان جبار، فیضان جبار، ارمان جبار، اور نیب عبید والہانہ استقبال کرتے۔ خواتین شعراء کا استقبال عابدہ اثر بی اے دختر نصرت فقیر اثر انصاری فیض پوری نے کیا۔ اور ہر مہمان کو جوس پلا کر پنڈال میں بٹھا دیا جاتا۔ دلکش رنگوں میں چھپا ہوا نعتیہ مشاعرہ کا شہکار رنگ سائز میں فریم کروا کر آویزاں کیا گیا تھا۔

سیلج سیکرٹری کے فرائض عقیل شانی (راقم) نے ادا کئے۔ حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری نے سورہ کوثر تلاوت کر کے محفل کا آغاز کیا۔ اور ان آیات کا پنجابی زبان میں ترجمہ اور منظوم تفسیر سنائی۔ بارگاہ رسالت میں ترنم کے ساتھ ہدیہ نعت پیش کیا گیا۔ اور شاخ ادب کا تعارف کروایا گیا۔ کہ اس علمی ادبی تنظیم نے آج تک ان گنت مشاعرے کروائے ہیں۔ بیسٹار شعراء اور ادباء کی ضعیفیات کی بیونمائی کروائی ہیں۔ سالانہ پروگراموں میں دستار بندیاں (تاج پوشیاں) اور حسن کارکردگی پر اسناد اور ایوارڈ پیش کئے ہیں۔ علمی ادبی شخصیات کے ساتھ ادبی بیٹھکیں اور شامیں اور کئی جگہ اتے کی محفلیں سجا چکے ہیں۔ اور اس ادارے کے تعاون سے کئی کتاب لڑیاں شائع ہو رہی ہیں۔ اس محفل مشاعرہ میں علامہ فضل حق خان گلشن شرقپور، رانا محمد رفیق (کالیہ) سیم نور احمد باکمال وارثی، عقیل شانی (راقم) ابو خلیل مولانا محمد یوسف قطبی، (مٹو بھائی کے نزدیک شہرہ ور کاں) مبارک علی اناؤنسر ریڈیو پاکستان لاہور اور گریس سکول سٹم کوٹ محمود کی پرنسپل سیدہ بخاری کو حسن کارکردگی کی اسناد اور ایوارڈ دیئے گئے۔ میاں خاں، مسلمان، میر محمد شانی، اللہ حنیف ایڈووکیٹ، محمد اشرف انصاری پائپاں والے کی زوجہ، بیٹی اور بیٹا اور مقصود چشتی، محمد اشرف انصاری (بنیم کوٹ) ملک رحمت علی شہزاد کوٹ محمود، صوفی عبدالغفار (واہگرے) ناظر حسین شہر اور فرانس جیلانی نے شرکت کی۔ آخر میں مہمانوں کو پر تکلف کھانا اور چائے کا لنگر پیش کیا گیا۔ مشاعرہ کے اختتام پر بارگاہ رسالت میں درود و سلام کا نذرانہ پیش کیا گیا۔ مرحوم شعراء اور ادباء کے لئے فاتحہ خوانی کی گئی۔ نئے شعرا کا تعارف کروایا گیا۔ اور ملک و قوم کی سلامتی کے لئے دُعاے خیر کی گئی۔ (رپورٹ عقیل شانی لاہور)

انصاری میلہ

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری نے جہاں علمی ادبی دنیا میں شب و روز محنت کرنے کے اپنے نام کو روشن کیا ہے وہاں آل انصار کو بھی ایک پلیٹ فارم پر جمع کرنے کیلئے دن رات کام کیا ۱۹۷۲ء سے لے کر ہر ماہ آل انصار کی میٹنگ کروائی اور انصاری فاؤنڈیشن پاکستان فیض پور خورد قائم کیا۔ ان کا خیال ہے کہ ہر شہر میں آل انصار کی رفاہ و بہبود کیلئے دفتر ہونا چاہیے۔ انصاری میرج سنٹر ہو جہاں لڑکے لڑکیوں کے رشتے بغیر فیس کے کرائے جائیں۔ انصاری لائبریری ہو علمی ادبی فنی اسلامی تبلیغی کتابیں مہیا کی گئی ہوں۔ انصاری کلینک قائم کئے جائیں۔ جہاں غریب بیمار بھائیوں کا علاج کیا جائے۔ انصاری شادی ہال ہو جہاں یتیم اور غریب گھرانوں کی بیٹیوں کی اجتماعی شادیاں سادہ اور اسلامی طریقہ سے کی جائیں۔ انصاری بلڈ بینک ہو جہاں مفت خون مہیا کیا جائے۔ انصاری اولڈ کیمپ ہو جہاں لاوارث خواتین اور مردوں کو رہنے کے لئے سہولتیں مہیا کی جائیں۔ اثر صاحب نے انصاری کتاب لڑی کا بھی اجراء کیا ہے اور کئی دوسرے شہروں میں بھی انصاری برادری کی تنظیموں کے ساتھ مل کر ”اندائے انصار“ اور مختلف ناموں سے کتب لڑیاں شروع کروائیں۔ ہر سال انصاری جنتری اور انصاری ڈائریکٹری شائع کرواتے ہیں۔ اور آج تک آل انصار کے تعارف پر مبنی درجنوں کتابیں شائع کروا چکے ہیں۔ یکم فروری ۲۰۰۹ء بروز اتوار گزشتہ سال کی طرح انصاری میلہ فیض پور خورد میں اثر منزل پر لگایا گیا۔ اس میلہ میں انصاری برادری کے علاوہ شعراء و ادباء نے بھی شرکت کی۔ عقل ثانی نے نظامت کے فرائض انجام دیئے۔ حاجی چاچا محمد یوسف علامہ فضل حق خان گلشن شرقپوری، عین تمبولوی، ابراہیم کلیم، ممتاز گھگ اور حاجی چراغ دین انصاری مرید کے نے اپنا منظوم کلام سنا کر داد پائی اس انصاری میلہ میں خصوصی طور پر مدیہ الانصار ویلفیئر ٹرسٹ مہاجر کالونی ملتان روڈ لاہور، الانصار ویلفیئر ٹرسٹ شیخوپورہ، جمعیت الانصار پاکستان لاہور، انصار موومنٹ پنجاب گوجرانوالہ انصاری برادری کوٹ عبدالملک، انصار ویلفیئر سوسائٹی نون ضلع شیخوپورہ کے اراکین کو مدعو کیا گیا۔ اس محفل میں آل انصار کی خواتین کو زیب النساء اثر ایوارڈ اور حسن کارکردگی کی اسناد دی گئیں۔ اس محفل میں پچھلے سال فوت ہونے والے انصاری مرحومین کے لئے فاتحہ خوانی کی گئی مختلف مقامات سے آنے والی شخصیات کا تعارف کروایا گیا۔ انصاری لٹریچر تقسیم کیا گیا۔ آئندہ ہونے والے پروگراموں کا اعلان کیا گیا۔ قوم و ملک کیلئے دُعا کی گئی۔ آخر میں لنگر تقسیم کیا گیا۔ آنے والے مہمانوں کی جوس، مشروب، چائے، دودھ، اور پر تکلف کھانے سے تواضع کی گئی۔ پروگرام قاری عبدالحمید سہوکی تلاوت سے شروع ہوا۔ اور سید محمد اعظم شاہ بخاری کی دُعا سے مکمل ہوا۔ چوہدری نوید منبول اور

چوہدری طالب حسین آفیسر (اسٹیٹ لائف انشورنس) نے بھی شرکت کی احسان طاہر (شیخوپورہ) نے بارگاہ رسالت میں نعت کا نذرانہ پیش کیا۔ محمد سلیم، حافظ محمد ارشد، چوہدری باغ علی انصاری (نون)، چوہدری کبیر انصاری (نون)۔ میر عبدالحق انصاری، دلشاد انصاری، اقبال خلیل انصاری، حاجی ارشاد اختر، حاجی محمد انیس انصاری، ماسٹر عبدالقدیر، افضال انصاری لاہور، محمد افضال نذیر کوٹ عبدالمالک، محمد قاسم اسلم، محمد عاصم اسلم سندھو، مس قادری، فردوس جیلانی، اقبال بیگم انصاری لیڈی کونسلر، محمد اشرف پاپ والا کی زوجہ اور دو بیٹیاں، چوہدری محمد اسحاق انصاری (کھاریا نوالہ) چوہدری حنیف اللہ ایڈووکیٹ، چوہدری شریف ظفر (نشاط طرز کھاریاں والا) جاوید بھٹہ ایڈووکیٹ، شاکر حسین انصاری، مسکین علی انصاری انصاری، چوہدری محمد سردار انصاری، ماسٹر محمد یعقوب سلیم کوٹ، غلام حسین انصاری (ناظر لبانہ) ماسٹر محمد یعقوب قمر (ناظر لبانہ)، نارنگ، منڈی سے حاجی غلام رسول، محمد عاشق باجوہ انصاری، حاجی منظور احمد انصاری، اور مرید کے سے حاجی نور احمد انصاری (ڈی او محکمہ تعلیم شیخوپورہ) اور مقامی آل انصار نے ورق کو رو بالا کیا۔ اثر صاحب اور ان کے بیٹوں عبدالجبار اثر، غلام عباس شاد مصری، عبید اللہ عربی، سردار محمد عبداللہ اور پوتوں کامران بنبار، ارسلان جبار، ارمان جبار، فیضان جبار، منیب عبید نے مہمانوں کی بڑی خاطر مدارات کی۔ اور تحائف دے کر مہمانوں کو رخصت کیا۔ عابدہ اثر بی اے نے مہمان خواتین کا استقبال کیا۔

(رپورٹ مس قادری ایڈیٹر ”روپ کلی“ لاہور)

پہلا سالانہ ختم شریف برائے ایصالِ ثوابِ زیب النساء اثر

ندگی میں غم اور خوشی کا چولی دامن کا ساتھ ہے۔ اس دنیا میں کوئی آ رہا ہے۔ اور کوئی جا رہا ہے۔ حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری کی آنکھوں کی ٹھنڈک رضیہ اثر کی جگر گوشہ، عبد الجبار اثر غلام عباس شاد مصری، عبید اللہ عربی، سردار محمد عبداللہ اور عابدہ اثر بی اے کے دل کا سرور زیب النساء اثر اس جہان فانی کو چھوڑ کر ابدی جہاں میں جا چکی ہے۔ جبکہ فوتگی سے ۲ ماہ قبل مرحومہ کی شادی بڑی دھوم دھام سے کی گئی۔ اور اثر صاحب حج بیت اللہ کیلئے مکہ مدینہ میں تھے۔ مرحومہ کو پچھڑے آج ایک سال کا عرصہ ہو چکا ہے۔ ۱۸۔ جنوری ۲۰۰۹ بروز اتوار کو زیب النساء اثر کا پہلا سالانہ ختم شریف کی محفل منعقد ہوئی۔ چار رنگا کنگ سائز اشتہار کے ذریعہ قرب و جوار اور دور دراز کے شہروں میں دعوت نامے بھیجے گئے۔ کہ اس ختم شریف میں ایصالِ ثواب کیلئے قرآن پاک، سورۃ یسین، کلمہ طیبہ، اور دیگر ذکر اذکار کی پڑھائی زیادہ سے زیادہ کروائی جائے۔ اور ختم شریف پر بچے اور بچیوں کا نعت خوانی، قرآن خوانی اور تقاریر کا مقابلہ کروایا گیا۔

لہذا سرکاری اور غیر سرکاری سکولز کے طلباء نے ختم شریف سے دو روز قبل نماز جمعہ کے بعد اثر منزل پر آ کر مقابلہ میں حصہ لیا۔ نعمت بٹ نے نظامت کے فرائض انجام دیئے۔ اس موقع پر طالب علموں کی مقابلہ کی محفل کے حج سید افضل حسین شاہ گیلانی علامہ فضل حق خان گلشن شرقپوری مقرر کئے گئے۔ اور اول دوم سوم آنے والے بچوں کے نام کا اعلان کیا گیا۔ مقابلہ میں حصہ لینے والے بچے ایک ویگن پر علامہ فضل حق خان گلشن شرقپوری کی قیادت میں فضل حق قیوم خاں جن لائے۔ ان میں سے فضل محی الدین خان شرقپوری نے تلاوت، اعراف قادر شرقپوری نے نعت خوانی شائستہ چمن شرقپوری نے تقریر بعنوان سچ بولنا، منیرہ ظہیر شرقپوری نے تقریر ”ماں کا مقام“ نعمانہ امن شرقپوری نے تقریر ”علم کے فائدے“ شعرانہ عروج شرقپوری نے تقریر ”حسن اخلاق“ اعراف قادری شرقپوری نے تقریر خوانی، مظہر اکبر گریس سکول سسٹم منڈی فیض آباد نے پنجابی تقریر ”ماں دی گوڈ“ میں حصہ لیا۔ مقامی درس فاطمہ لڑہری اللبنات فیض پور خورد سے صبا ابراہیم نے تلاوت قرآن پاک مدیحہ رفیق نے نعت خوانی ہما شریف نے نعت خوانی مہوش نے اور مدیحہ نے مل کر نعت خوانی نعمت بٹ کی دو بیٹیوں نے اردو اور انگلش تقریر اور رابعہ اسلم نے نعت خوانی میں حصہ لیا۔ قرآن خوانی برائے ایصالِ ثواب حاجی قاری محمد منشاء شہزادہ نے ۱۰ قرآن پاک ۲ بار سورۃ یسین محمد اشرف انصاری پاپ والا نین سکھ کی بچیوں نے ۲ قرآن پاک ڈاکٹر میاں ظفر مقبول لاہور ۲۰ بار سورۃ یسین میاں فضل احمد نقشبندی مجددی شرقپوری مہتمم مدرسہ اویسیہ تعلیم القرآن موڑ جوئیاں والا نے ۱۵ قرآن پاک بشیر احمد انصاری چنے والے کی زوجہ زبیدہ بیگم کوٹی نے دو قرآن پاک ماسٹر محمد یعقوب

انصاری سلیم کوٹ ۵ پارے عابدہ اثر بی اے نے دو قرآن پاک اور ۲۵ پارے پندرہ بار سورۃ یسین ۳۰۵ بار آیت الکرسی ۳۱۰ بار اللہ اکبر ۲۰۰۸ بار قل شریف ۵۰۰ بار سبحان اللہ ۵۰ بار درود شریف بوداں بی بی فیض پوری ایک قرآن پاک چوہدری محمود آزاد کشمیر دو قرآن پاک ۱۲ بار سورت یسین ۲۰۰ بار درود شریف ۲۰۰ بار کلمہ طیبہ ۲ بار پارہ نمبر ۳ باب عبد اللہ نے ۱۱۰ بار سورۃ یسین، اپارہ، راوی ریان سے سید عرفان شاہ ۱۵۰ قرآن پاک چوہدری طالب حسین (مرید کے) کی بیٹیوں نے دو قرآن پاک اور دیگر احباب نے بھی موبائل فون اور خط کے ذریعے یا بالمشافہ مل کر بے شمار پڑھائی برائے ایصالِ ثوابِ زیب النساء اثر بھجوائی۔ حاجی فقیر اثر انصاری نے اپنی بیٹی کی رحلت کے بعد آج تک روزانہ کی تلاوت پاؤ پارہ مرحومہ کو بخشا۔ مس فردوس نے دو قرآن پاک بھیجے ۱۷ جنوری ۲۰۰۹ء کو تمام طالبات نے اپنے اپنے حوصلہ افزائی کی۔ اسنادِ زیب النساء اثر ایوارڈ، سکاف، دوپٹے، تسبیح، ٹوپیاں اور نقد انعامات نعمت بٹ کے ذریعے حاصل کئے۔ چوہدری حنیف اللہ ایڈووکیٹ، چوہدری محمد سردار انصاری، چوہدری باغ علی انصاری (نون) چوہدری کبیر علی انصاری (نون)، حاجی نور احمد انصاری ڈی او محکمہ تعلیم (مرید کے) احسان طاہر نعت خواں، ڈاکٹر میاں مظفر مقبول، عقیل شانی، مس قادری فردوس جیلانی، عابدہ اثر بی اے۔ نعت خواں خورشید بیگم (نون)، قاری عبد الحمید سہو صاحب، حافظ سید محمد اعظم شاہ، علامہ فضل حق خاں گلشن شرقپوری، ابو ظیل مولانا محمد یوسف (مٹو بھائی کے)، ماسٹر نذر حسین سیال اور افضال نذیر اور اقبال نذیر نے شرکت کی۔ تمام مہمانوں کو جوس، مشروبات، چائے، دودھ اور پر تکلف کھانے کا لنگر پیش کیا گیا اور اعلان کیا گیا کہ زیب النساء اثر کی علمی ادبی تخلیقات اور خصوصی طور پر ان کے قلمی نسخے پنجابی منظوم پنج سورہ کو شائع کروا کر اس کے ایصالِ ثواب کا بہانہ بنایا جائے گا۔ اثر صاحب کے بیٹوں، بیٹیوں اور پوتوں نے مہمانوں کیلئے بڑی شاندار سٹیج تیار کی مگر شدید بارش کے سبب سٹیج دوسری جگہ بنانا پڑی مووی فلم اور کیمرے میں ان مناظر کو محفوظ کر لیا گیا۔

رپورٹ (ڈاکٹر میاں مظفر مقبول چوہان روڈ لاہور)

حمد، نعت، غزل، نظم، علمی ادبی نثر و انگلیسی

مجموعہ نثر

مصنفہ: درویش صفت ادیبہ شاعرہ

زیب النساء اثر مرحومہ مغفورہ

ناشر: حاجی غلام رسول انصاری (انمول جیولرز)

بانی الانصار ویلفیئر ٹرسٹ نارنگ منڈی

چھتہ بازار نزد ریلوے اسٹیشن نارنگ منڈی ضلع شیخوپورہ

اک نوجوان ادیب شاعر دی اچی سچی سوچاں دی علمی ادبی تخلیق

سوچاں دی تصویر

نتیجہ فکر: عبید اللہ عربی

ناشر: حاجی محمد منظور احمد انصاری

بانی: سفینہ اقراء ماڈل ہائی سکول

نزد ریلوے اسٹیشن نارنگ منڈی ضلع شیخوپورہ

امرت و بیج نہاتی اچی سچی شاعری
 حمد، نعت، نظم، غزل، تے نثری شاہ پارے

شوقِ دلی لالی

رشحاتِ قلم: محترمہ عابدہ اثر، بی۔ اے،

ناشر: سیٹھ آدم جی عبداللہ بمبئی والے

تاجر کتب نو لکھا بازار لاہور

حالاتِ حاضرہ اُتے علمی ادبی مرقع

حمد، نعت، نظم تے نثر

اوکھیاں راہواں

نتیجہ فکر: غلام عباس شاد مصری

ناشر: چوہدری محمد خالد

بانی اثر انصاری اکیڈمی گوٹھ وڈی دوبرجی
تحصیل کوٹ غلام محمد ضلع میرپور خاص سندھ

نوجوان ادیب، پوتر سوچاں دے شاعر دی علمی ادبی خزانہ
 حمد، نعت، نظم، غزل تے نثری پراگا

چین دی چائی

مصنف: سردار محمد عبداللہ

ناشر: چوہدری عظمت علی آرزو
 بانی اثر انصاری اکیڈمی گوٹھ چوہدری لال گل
 نزد بلڑی شاہ عبدالکریم ضلع حیدرآباد سندھ

عبدالجبار اثر ادبی تخلیق کردیاں ہویاں